Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu **PREPOROD**+ HRRM 0220,0381+ fnchm` 04+ aqni 28+ Y`fqda+ nžti`j 1//8-

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Rijeŕ predsjednika

DEVETI ŔLAN

Izborni odbor, liste kandidata, izborni rokovi i listići, glasaŕke kutije ð neupućeni bi posjetitelj neke od škola u kojoj se ovih dana provode izbori za predstavnika radnika u školskom odboru, vjerojatno prvo pomislio da se radi o nekakvoj školskoj generalci za predstojeće svibanjsko izravno biranje gradonaŕelnika. U kakvim bi se tek nevoljama našao svatko tko bi neupućenom posjetitelju pokušao objasniti da se ne radi o izboru osobe koja će do kraja radnog vijeka samostalno upravljati školom, nego o osobi kojoj će u najvašnijem upravljaŕkom tijelu škole participirati s jednom devetinom i to samo u naredne ŕetiri godine. Zašto je izbor predstavnika radnika u školskom odboru digao toliko prašine u pojedinim školama i što stoji iza namjere prosvjetnih vlasti da se školski odbor upotpuni predstavnikom radnika ð vašniju su pitanja koja zaslužuju nedvosmislen odgovor?

Nepotrebnom su dizanju prašine u pojedinim školama i ovaj put kumovale prosvjetne vlasti. Kako amnestirati od odgovornosti prosvjetne vlastodršce kada su iz ministarstva i iz prosvjetne inspekcije na teren stizale proturjeŕne informacije o vašnom pitanju tko ima pravo birati i biti biran na izborima za predstavnika radnika u školskom odboru. Ravnateljima koji su se oglušili na uputu ministarstva i poslušali prosvjetnu inspekciju, te nisu dopustili da ŕlanovi starog školskog odbora sudjeluju u izborima za novi školski odbor, ovih dana prosvjetni inspektori šalju zapisnike u kojima preporuŕuju sud kao mjesto rješavanja ovog problema. U drugim su pak školama dizanju prašine pripomogli i pojedini sindikalisti koji su pokušali ponešto ăušićaritiò u postojećoj situaciji. Tako je npr. u pojedinim zagrebaŕkim školama sindikalna manjina, inaŕe ŕlanovi većinskog sindikata na državnoj razini, pokušala osporavati povjerenici većinskog sindikata u školi, prethodno izabranoj za predstavnicu radniŕkog vijeća, pravo da imenuje osobu koja će predstavljati radnike u školskom odboru. Iako òapepeovskió pokušaji u konkretnom sluŕaju nisu dali ama baš nikakvog rezultata, teško je u ovom trenutku sagledati kakvi će se sve repovi vući po inspekcijama i sudištima zbog svih mogućih nepravilnosti u izboru devetoga ŕlana školskog odbora.

Iako znam da se neće ama baš svima svidjeti odgovor kako se iza popunjavanja školskog odbora predstavnikom radnika slabljenje krije poslodavćeva nakana daljnjeg slabljenja sindikata, brojne ŕinjenice ukazuju da je tome baš tako. Institut radniŕkih vijeća u školama je potpuno nepotreban zbog visoke pokrivenosti sindikalnim organizacijama, odnosno zbog iznimno visokog postotka sindikalnog ŕlanstva meÑu zaposlenim. Radniŕka vijeća, kao alternativa formi partnerskog odnosa sindikata i poslodavca, imaju opravdanja jedino u onim situacijama u kojima se zaposlenici iz nekog razloga ne šele masovnije sindikalno organizirati. Kako u Hrvatskoj sindikalne organizacije djeluju u 99 % škola, odnosno oko 70% zaposlenih pripada nekom od školskih sindikata, iza svakog forsiranja radniŕkih vijeća krije se nakana slabljenje sindikalnih organizacija. Izbori za predstavnika radnika u školskom odboru u mnogim su školama, bez zakonskog povoda ali s perfidnim razlogom, iskorišteni za izbor radniŕkih vijeća. Mnogi sindikalni povjerenici koji su do sada obavljali i dušnost radniŕkog vijećnika sada su ostali i bez te dušnosti i bez pripadajućeg umanjenja norme. Ovo samo po sebi i ne bi bio prevelik problem da isprovocirani izbori nisu u pojedinim školama, poticani, nadzirani i usmjeravani od strane ravnatelja.

Mošda će se nekom, ŕak i dobronamjernom, sama od sebe nametnuti dvojba je li bolje da interese radnika u školskom odboru štiti povjerenik ili radniŕki vijećnik? Nesumnjivo je da i povjerenik i vijećnik imaju legitimitet predstavljanja interesa radnika pojedine ustanove. Ono što bitno razlikuje povjerenika i vijećnika jeste da iza povjerenika stoji organizacija koja ăugovoraò prava radnika i koja je jedina u stanju primorati pritiskom poslodavca da poštuje ăugovorenoò. Ne krije li se upravo u ovoj, na prvi pogled ne tako vašnoj distinkciji pravi razlog zakonskih promjena potaknutih od strane ministra u ŕijem se politiŕkom vokabularu, poput poštapalice, uvriješilo pozivanje na partnerski odnos sa sindikatima.

SRAMOTAN REKORD

PLAĆE 600 KN NIŠE OD PROSJEŃNIH

Daleko od oŕiju javnosti, prikriveni velom šuŕljivih javnih rasprava o ăzamrzavanjuò plaća u državni i javnim službama, ostaju podaci koji nedvosmisleno upućuju na ŕinjenicu povećanog zaostajanja plaća zaposlenih u obrazovanju, napose u pojedinim dijelovima obrazovnog sustava, za prosjeŕnim plaćama državi. Nezamijećene ostaju i sve veće razlike u visinama prosjeŕnih plaća pojedinih djelatnosti.

U mjesecu (studeni 2008.) u kome je premijer prvi puta najavio mogućnost smanjenja plaća zaposlenim u javnim i državnim službama po prvi su puta, otkako Državni zavod za statistiku izlazi s mjeseŕnim podacima o prosjeŕnim plaćama, plaće zaposlenih u osnovnom školstvu zaostajale za prosjeŕnim plaćama u državi više od 600 kn (-604 kn). Zaostajanje prosjeŕnih plaća u osnovnom školstvu za prosjeŕnim plaćama u državi u zadnja se tri mjeseca prošle godine kretalo izmeÑu 474 kn u prosincu i 604 kn u studenom (-517 kn u listopadu).

Zamrzavanje plaća, ako ga i kada bude, treba promatrati u kontekstu duboko nepravednih plaća u državnim i javnim službama. U prosincu kada su prosjeŕne plaće zaposlenih u osnovnim školama bile najviše (4.936 kn), postignuto je i rekordno njihovo zaostajanje od ŕak 1.433 kn za prosjeŕnim plaćama u zdravstvu (6.369 kn). Istovremeno su prosjeŕne plaće zaposlenih u osnovnom školstvu u studenome bile rekordnih 1.398 kn niže od prosjeŕnih plaća u javnoj upravi i obrani. Spomenuti podaci nedvosmisleno upućuju na zaključak da bi svako sveobuhvatno i linearno zamrzavanje plaća u državnim i javnim službama bilo duboko nepravedno ponajprije prema onima djelatnostima ŕiji zaposlenici primaju niže plaće, kako od prosjeŕnih plaća u državi tako i od ostalih djelatnosti u državnim i javnim službama.

Iz svakog razmatranja mogućnosti smanjenja plaća treba izuzeti djelatnosti (npr. obrazovanje) u kojima su prosjeŕne plaće niže od prosjeŕnih plaća u državi. TakoÑer, u svakom razmatranju smanjenja plaća treba voditi raŕuna o velikim razlikama visine prosjeŕnih plaća u pojedinim podsustavima obrazovnog sustava (listopad: osnovno 4.746 kn, srednje 5.189 kn, visoko 7.677 kn, prosjek/obraz 5.250 kn).

Ne bude li se vodilo raŕuna o ovim ŕinjenicama, o kojima ni jedan školski sindikat, osim Preporoda, uopće ne govori, postoji realna opasnost da zamrznute plaće, zaposlenim u osnovnim i srednjim školama, na neodreÑeno vrijeme, donesu i zamrznut nesklad izmeÑu prosvjetarskih plaća i plaća u ostalim državnim i javnim službama.

PROSJEŃNE MJESEŃNE PLAĆE

2008	Pravne osobe	Javna uprava i obrana;obvezno soc. osig.	obrazovanje	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb
listopad	5.263	5.873	5.250 osnovno 4.746 srednje 5.189 visoko 7.677	5.989
studeni	5.397	6.191	5.288 osnovno 4.793 srednje 5.225 visoko 7.677	5.926
prosinac	5.410	6.228	5.395 osnovno 4.936 srednje 5.357 visoko 7.605	6.369

Tablicu priredila M.R.

NESLAVAN REKORD

800 DANA BEZ KOLEKTIVNOG UGOVORA

11. ošujka 2009. navršilo se toŕno 800 dana od isteka Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama. Nikada, od kako se sredinom devedesetih krenulo kolektivnim ugovorima rješavati radno-pravni status radnika, nismo svjedoŕili neŕem sliŕnom. Dva su bitna momenta koje trebamo imati u vidu kada govorimo o ovoj ŕinjenici. Odsutnost kolektivnog ugovora za osnovno školstvo teško kompromitira Vladu Republike Hrvatske jer se u ovom sluŕaju Vlada pojavljuje kao jedna od ugovornih strana. Drugi bitan moment proizlazi iz ŕinjenice da se radi o najbrojnijem obrazovnom podsustavu, odnosno radi se o više od 46 tisuća zaposlenih.

PREGOVORI RADI PREGOVORA

U proteklih 26 mjeseci prosvjetne su vlasti dva puta započinjale s pregovorima koji su nakon nekog vremena bezuspješno završavali. Uspjeha nije bilo jer je prosvjetnim vlastima odgovaralo da se novi kolektivni ugovor ne potpiše. Zašto? Više je tome razloga? Nedoreŕenošću brojnih odredbi stari je kolektivni ugovor omogućava nekašnjeno kršenje mnogih prava radnika. S druge pak strane za vrijeme trajanja starog kolektivnog ugovora, a osobito u dvije godine nakon njegova isteka, prosvjetne su vlasti nametnule radnicima obavljanje brojnih, kolektivnim ugovorom nepredviÑenih poslova. Dodatni poslovi vezani uz uvoÑenje HNOS-a, administriranje vezano uz tzv. E- maticu, dešurstva na nacionalnim ispitima, poslovi vezanu uz tzv. besplatne udšbenike ð tek su neki od poslova koji su proteklih godina nametnuti i zaposlenicima, a ŕije obavljanje nije obveza proistekla iz kolektivnog ugovora. Ima li potrebe naglašavati kako ovi poslovi ili nisu radnicima dodatno plaćeni ili su sramotno nisko plaćen (tzv. besplatni udšbenici). Kako su sindikati kroz pregovore inzistirali da se novi poslovi valoriziraju kroz novi kolektivni ugovor, a kako to prosvjetne vlasti nikako nisu šeljele, prosvjetne vlasti su odugovlaŕenjem s pregovorima omogućile tzv. zakonito potkradanje radnika.

STRAH ZA RADNA MJESTA

Nespremnost prosvjetnih vlasti za potpisivanjem novog kolektivnog ugovora sve se ŕešće u zbornicama dovodi u vezu s najavama povećanja nastavniŕke norme, odnosno promjenom uvjeta za zasnivanjem radnog odnosa na pojedinim radnim mjestima u školama. Sukladno novom Zakonu o odgoju i obrazovanju, prosvjetne vlasti moraju u idućih nekoliko mjeseci donijeti ŕak 25 razliŕitih pravilnika, meÑu kojima su i Pravilnik o tjednim radnim obvezama uŕitelja i struŕnih suradnika u osnovnoj školi, odnosno Pravilnik o poslovima, broju izvršitelja i količini radnog vremena za administrativno-tehniŕke i pomoćne poslove. Kako su u uŕiteljska norma i normativi nenastavnog osoblja bili sastavnim dijelom starog Kolektivnog ugovora, nespremnost prosvjetnih vlasti za potpisivanjem novog Kolektivnog ugovora izaziva strah od restriktivnih promjena koje za posljedicu mogu imati tehnološke višove i otpuštanja s posla.

SINDIKALNI ODGOVOR

Odgovornost Vlade za odugovlaŕenje s pregovorima, vašnost djelatnosti i iznimno velik broj osoba na koje se sporni Kolektivni ugovor odnosi ð razlozi su zašto se Sindikat Preporod odluŕio, posredstvom svoje sindikalne središnjice Nezavisnih hrvatskih sindikata, zatrašiti da se i Gospodarsko-socijalno vijeće uključi u deblokadu pregovora. TakoÑer, Preporod je zatrašio da se šurno o ovom problemu oŕituje i Povjerenstvo za kolektivno pregovaranje pri GSV-u. Ako u oba sluŕaja izostane šurna i uŕinkovita reakcija u Preporodu se pripremamo s ovim problemom upoznati i meÑunarodne institucije zadušene za rješavanje problema partnerskog odnosa poslodavaca i sindikata.

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod,
Petrinjska 59a, 10000 Zagreb
Izdavaŕ: SZHŠ Preporod
Uredništvo: Sonja Mudrić i Marko Rušić

Urednik: Šeljko Stipić
Priprema i tisak: I.T.M. VRBOVEC d.o.o.
Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.

Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine, klasa:612-10/95-01-1267, ur-broj: 532-03-1/7-95-01.
Glasilo je osloboÑeno poreza na promet.

O STANDARDU I PROBLEMIMA UĆENIĆKIH DOMOVA

Koji su to najćešći problemi s kojima se susreću učenički domovi u ostvarivanju svojih programa? Koliko će novi Zakon o odgoju i obrazovanju i Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja pridonijeti ublažavanju tih problema i koliko se sadašnje stanje uklapa u propisane norme. Na početku evo nekih općih podataka o učeničkim domovima u Hrvatskoj.

U Državnom pedagoškom standardu (čl.49.) možemo pročitati definiciju što su učenički domovi: Učenički su domovi srednjoškolske odgojno obrazovne ustanove u kojima se u sklopu odgojno-obrazovnog programa za učenike osigurava i primjeren boravak, smještaj i prehrana tijekom pohađanja srednjoškolskog obrazovanja. Oni nisu jednaki školi i imaju posebnu organizaciju i tehnologiju rada koja se ostvaruje različitim programima rada ð temeljnim, posebnim i interesnim (izbornim). Program ostvaruju nastavnici-odgajatelji te različiti stručnjaci kao što su pedagozi, psiholozi, zdravstveni radnici i drugi, koje se po potrebi urad učeničkog doma.

Prema podacima Ministarstva znanosti obrazovanja i športa u Hrvatskoj ukupno ima 51 učenički dom. Od toga 35 ih je samostalno, a 16 djeluje u sastavu škole. Mješovitih je 36, 10 je šenskih i 5 muških. Najviše domova je u Gradu Zagrebu 15, a u Splitsko-dalmatinskoj i Primorsko-goranskoj šupaniji po 6. Najveći je Učenički dom graditeljskih struka u Zagrebu koji raspolaše s kapacitetom od 658 lešaja u 184 sobe. Ukupni kapacitet lešaja u domovima je oko 8100 u približno 2360 soba. Proizlazi dakle da su u sobama predviđena prosječno 3,4 učenika. U stvarnosti sobe su od dva pa do 7 lešaja. Sanitarni čvorovi su uglavnom zajednički.

Uvjete za prijam učenika, financiranje smještaja i prehrane u učeničkim domovima, kao i normative prostora i opreme te programa odgojnog rada s učenicima, sukladno prijašnjem Zakonu o srednjem školstvu kao i novom Zakonu o odgoju i obrazovanju, propisuje ministar. Novost u odnosu na raniju formulaciju je samo u tome što se dodaje da taj propis mora biti u skladu s državnim pedagoškim standardima. Ovu obvezu ministar bi trebao izvršiti u roku godine dana nakon donošenja Zakona, dakle do kolovoza ove godine.

Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, donijet u lipnju prošle godine, veoma je znašajan za učeničke domove tim više što dio odredbi ima koeficijent izvršnosti 0, a što znači da se iste odmah moraju primjenjivati.

Provedbene propise utvrđene ovim Standardom ministar je trebao donijeti u roku od 6 mjeseci odnosno do prosinca prošle godine. Za veoma vašnu stavku Standarda, ostali radnici, koeficijent izvodljivosti nije utvrđen.

Sukladno člancima 52., 53. i 54., a kojima je koeficijent izvodljivosti 0, optimalna veličina doma je najviše 10 odgojno-obrazovnih skupina s najviše 20 učenika po odgojnoj skupini. Dakle dom bi trebao imati do 200 učenika. Sada oko 9 domova ima preko tog broja, a i iz daljnjih odredbi Standarda vidljivo je da će to moći biti i ubuduće. Učenički domovi do 80 učenika trebali bi imati ili pedagoga ili psihologa, a domovi od 80 do 250 učenika i pedagoga i psihologa. Ovdje možemo odmah napomenuti da većina domova još ne može zaposliti i pedagoga i psihologa. Ima domova i bez medicinske sestre. Najčešće pitanje među odgajateljima je zašto se uglavnom još uvijek formiraju odgojne grupa s maksimalnim brojem učenika. Interesantne su odredbe o prostornim i tehničkim uvjetima? Zbunjenost izaziva to što je za nove domove koeficijent izvodljivosti 0, a za nadogradnju i rekonstrukciju postojećih koeficijent 4, a članci kojima se to uređuje stupaju na snagu tek 1.siječnja 2023. godine. Budući bi domovi tako trebali biti visoko komforni. Soba učenika dimenzionirana je s 5,5 m2 po učeniku i povezana je sa sanitarnim prostorom, tuš-kabinom i Wc-om. Dom između ostalog ima športsku dvoranu, igrališta, dvorište,vrt, parkovne površine i parkiralište i sl.

Za postojeće domove vjerojatno će se primjenjivati odredba koja kaše da će se postojeći fond zgrada i opreme sa standardom usklađivati prema odluci Vlade o dinamici provedbe Standarda. S obzirom na financijsku situaciju i uvođenja štednje, teško je očekivati neka poboljšanja postojećeg iako mnogi domovi vape za rekonstrukcijom.

Pretpostavka kvalitetnog ostvarivanja svakog programa su i dostatna financijska sredstva. Na upit jesu li im sredstva koja dobivaju dostatna za kvalitetno ostvarivanje programa ravnatelji su u odgovoru jedinstveni da su sredstva nedostatna. To je primarni problem. Da bi ipak koliko toliko udovoljili svim zahtjevima ravnatelji se moraju snalaziti na razne načine. . Sada učenici prvih i drugih razreda imaju besplatan smješteni, a oni trećih i četvrtih razreda plaćaju pola od određene ekonomske cijene i to 630 kuna mjesečno. Predviđa se da će za dvije godine svi učenici imati besplatan smještaj. Besplatan smještaj sigurno je pridonio povećanom interesu za smještaj u domu pa se opravdano sa strahom možemo pitati ne bi li se ukidanjem besplatnog smještaja smanjio i interes učenika za domove?

Na kraju možemo slobodno zaključiti da su problemi učeničkih domova slični problemima koje imaju sve odgojno-obrazovne ustanove. To su prije svega financijski, prostorno-tehnički uvjeti i kadrovski problemi. Odgajatelji u svom radu pak imaju specifične probleme jer u domu učenici borave 24 sata te subotum i nedjeljom. Dakle učenicima doma potrebno je osim poduzavanja organizirati niz aktivnost u slobodnom vremenu tijekom cijelog tjedna.

Nastojeći u ovom predstavljanju problematike učeničkih domova priliku dati i onima koji se svakodnevno u svome radu susreću sa problemima koje donosi radno mjesto baš u učeničkom domu, razgovarali smo s nekolicinom zaposlenika Učeničkog doma Graditeljske škole u Đakovcu. Prije samih zaposlenika rječ-dvije o samom domu. Učenički dom djeluje u sastavu Graditeljske škole Đakovec. Izgrađen je 1977. godine. Sobe su trokrevetne.Ove godine u Domu je smješteno 176 učenika koji su raspoređeni u 7 odgojnih skupina koje broje od 24-26 učenika.

Katarina Brekalo, voditeljica učeničkog doma

Naš dom jedan je od rijetkih domova koji spada u skupinu srednje velikih domova i nije samostalna školska ustanova već djeluje u sastavu škole. Istina to ima određene prednosti u smislu programske povezanosti, ali, nažalost, i više nedostataka koje nije razriješio ni novi Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. U takovoj organizacijskoj strukturi, djelatnost doma postaje sporednom i zanemarenom budući su u prvom planu interesi škole. Učenički dom nema svog predstavnika u Školskom odboru niti iz reda nastavnika niti predstavnika roditelja, nema niti vijeće roditelja niti vijeća učenika... Dom je svojim statusom i tretmanom unutar škole, u nemogućnosti utjecati na poslovodno i pedagoško vođenje škole, zbog čega je nerijetko teško ostvarivo izvršavanje planiranih odgojno-obrazovnih zadaća. Uz navedeno, ravnatelj škole nije u mogućnosti udovoljiti zahtjevima u rukovođenju ovako velike odgojno obrazovne ustanove te je njegov angašman na planskom unapređivanju odgojno obrazovnog rada u domu nedostatan. Posebno to dolazi do izražaja u operacionalizaciji zadaća odgojno-obrazovnog rada, osiguravanju boljih materijalnih uvjeta, uređenju prostora, nabavi opreme, uspostavljanju stručne komunikacije, vrednovanju odgojno obrazovnog rada. i dr.

Nije dorečen status voditelja doma. Unatoč tome što voditelj po složenosti i odgovornosti obavlja znatan dio poslova koje u samostalnim domovima obavljaju ravnatelji, njegov rad nije vrednovan adekvatnim koeficijentom, već je njegova plaća jednaka plaći odgajatelja.

Našalost, tu su i problemi pedagoškog standarda koji se odnosi na derutnost zgrade doma, dugogodišnje zanemarivanje održavanja prostora i obnavljanja opreme, broj odgajatelja, stručnih suradnika i ostalih radnika, broj učenika u odgojno-obrazovnoj skupini kao i uvažavanje posebnih potreba uvjetovanih specifičnim okolnostima (npr.Struktura učenika doma:više od 1/3 su učenici Romi). Da bi se zadovoljili osnovni pedagoški i higijensko zdravstveni uvjeti te potrebe učenika u domu, nušna su znatna ulaganja .U doglednoj budućnosti Škola nema mogućnosti da taj problem riješi, a šupanija kao vlasnik nema ni potrebnu osjetljivost ni interes.

Andreja Bratinšćak-Baranašić, stručni suradnik - psiholog

Zaposlena sam na radnom mjestu stručnog suradnika psihologa. Obavljam poslove psihologa i pedagoga. Sastav učenika doma je takav da imamo velik broj učenika s posebnim potrebama i u tretmanu Centra za socijalnu skrb koji iziskuju pojačan odgojno-obrazovni tretman odgajatelja i stručnog suradnika. Zbog toga bi bilo potrebno zaposliti još jednog stručnog suradnika pedagoga. Radim na planiranju odgojno-obrazovnog rada, prevenciji nasilnog ponašanja i ovisnosti te u programu podrške u učenju za učenike s teškoćama u učenju. Obavljam grupne i individualne savjetodavne razgovore s učenicima, roditeljima, odgajateljima i profesorima. Naglasila bih vašnost timskog rada svih odgojno-obrazovnih djelatnika kao i kvalitetnu suradnju s roditeljima.

Aleksej Milinović, odgajatelj

Radimo s odgojnim skupinama koje broje i do 27 učenika. Kako je u Domu smješten dobar broj učenika Roma, kojima zbog određenih specifičnosti treba posvetiti više pašnje, smatramo da su skupine prevelike. Standardom je dobro predviđeno da bi odgojne grupe trebale brojati od 15 do maksimalno dvadeset učenika. S 15 učenika u grupi naš bi rad sigurno bio efikasniji i kvalitetniji. Znamo da bi to zahtijevalo novo zapošljavanje, ali tu se stvarno ne bi trebalo štedjeti. Imamo dosta problema u održavanju discipline i poštivanju kućnog reda. Nedostaje nam noćni odgajatelj jer odgojni problemi se javljaju i noću. Pored prušanja pomoći u učenju, svaki odgajatelj zadušen je i za vođenje neke aktivnosti za rekreaciju i razonodu učenika. Nadamo se da će za 15 godina, kada u potpunosti zašivi Pedagoški standard, biti znatno bolje, a odgajatelji lakše obavljati svoje obveze. Plaća nam je ionako mala i mislimo da ne treba pristati na nikakvo smanjenje plaća.

Blašenka Horvat, medicinska sestra

Osnovna zadaća medicinske sestre u Domu je prevencija i upućivanje bolesnih učenika liječniku. Učenici mi se često obraćaju i traše savjet i pomoć. Ima ih koji i simuliraju bolest, no svakome moram pristupiti ozbiljno i prepoznati o čemu se radi. To je dosta odgovorno i nije uvijek lako. Učenici se na primjer često šale na glavobolje i očekuju da im pomognem nekom tabletom, a ja tu moram biti jako oprezna. Da bi mogla uspješno obavljati svoje zadaće moram kod učenika steći povjerenje tako da mi se mogu slobodno povjeriti. Zadušena sam i za održavanje higijene učenika i higijene prostora u kojima učenici borave. Sanitarni čvorovi se održavaju, ali su zbog dotrajalosti u lošem stanju. Srećom nekih većih epidemija nismo imali. U svakom slučaju mislim da je medicinska sestra u svakom domu neophodna.

Biserka Jančikić, glavna kuharica

Učenicima pripremamo tri obroka dnevno prema izrađenom mjesečnom jelovniku. Posebno se vodi računa i o vegetarijancima. Od učenika na kvalitetu i količinu hrane nemamo prigovore. Pored pripremanja obroka za učenike dnevno pripremamo i tople obroka za vanjske korisnike. Rad u kuhinji je tešak. Mislim da bi s obzirom na uvjete u kojima radimo i zbog opsega našega posla trebali i morali biti bolje plaćeni.

Priredio: Ivan Korotaj

OSIGURANJE AUTOMOBILA ð NOVA POGODNOST ZA ČLANOVE
INFORMIRAJTE SE KOD VAŠEG POVJERENIKA
ILI NA
www.sindikat-preporod.hr

Mirjana Burić Moskaljov, prof. sociologije
Centar za razvoj osobnosti

ŠTO SINDIKALNI POVJERENIK TREBA BITI, ZNATI I RADITI?

Pitanje otvoreno, fokusirano i na prvi pogled jednostavno. Međutim, je li uistinu tako, to je pravo pitanje. Sigurna sam da ovih dana, bez obzira na osobni pozitivizam i optimizam, nema mnogo ljudi koji ne osjete bar nelagodu kada razmišljaju o trenutnoj situaciji. Koliki je pravi obim recesije u zemlji? Koliko će kriza trajati? Hoće li prerasti u depresiju? Koji će dio društvenog sustava kriza pogoditi najviše? Kako će se sve to odraziti na naše sutra? To su samo neka od pitanja koja si sigurno postavljate.

U tom ozračju rastu i očekivanja od sindikata i njihovih aktivnosti. Treba nešto učiniti, netko konačno treba rješiti ovaj problem. Veliki broj među nama od sindikata očekuje odlučne i uspješne aktivnosti dok je, našalost, malo onih koji su spremni aktivirati se i osobnim doprinosom utjecati na uspješnost rada sindikata. Međutim, ta uspješnost rada svakog sindikata isključivo ovisi o snazi sindikata. Kad koristim pojam 'snaga sindikata' pravo je pitanje što uistinu čini tu snagu. Bez dvojbe to su njegovi članovi. To su oni koji svojim brojem, svojim aktivnostima i svojom spremnošću da podrže sindikalno vodstvo i njihove aktivnosti direktno utječu na snagu svakog sindikata. S druge strane, to je vodstvo sindikata koje svojim umijećem strateškog planiranja, donošenja odluka i uspješnim pregovaranjem kapitalizira snagu sindikata u postizanju svih zahtjeva koje je sindikat izabrao kao svoje temeljne ciljeve rada i postojanja. U periodu krize temeljni ciljevi rada postaju sve umrešeniji, kompleksniji i odgovorniji.

To tvrdi i ugledni sindikalista iz Škotske Bob Ramsey, koji kaže: 'Bez članstva koje će vas podržati neće vam pomoći ni najbolje zakonodavstvo. Zato članove sindikata morate stalno informirati, jer potporu možete dobiti samo od dobro obavještenih ljudi, a od poslodavaca ćete dobiti onoliko koliko u procesu ostvarivanja zahtjeva sudjeluje članstvo. Samo pritiskom dobro informiranog članstva iz sindikalne baze može se nešto znatnije pokrenuti i postići.'

Zato pravo središte rada sindikata i najteži dio posla stoji na leđima sindikalnih povjerenika, iako oni nisu ni vrh sindikata ni sindikalna baza. Njihova je uloga da probude uspavanu svakodnevnicu naših zbornica, da motiviraju ljude i da ih potaknu da shvate da problemi i rješenja stoje u njihovim rukama. Zaposlenici u osnovnim i srednjim školama su kritična masa koja svojim izborom i čvrstim stavovima daju snagu sindikalnim krilima. Zbog toga svaki povjerenik treba najprije sebi odgovoriti na pitanja tko je, što treba znati i što treba raditi kako bi u svojoj sindikalnoj podružnici uspješno i učinkovito mobilizirao sindikalno članstvo i čvrsto ga povezao sa središtem sindikata.Teoretski vrlo jednostavno, jasno i prihvatljivo, Međutim, pravo umijeće nastaje, nosi svoje izazove i ogleda se u procesu implementacije.

Sindikalni povjerenici nisu samo slova na papiru, nisu to samo 3+3 sata u tjednim zadušenjima, to su osobe koje se prvenstveno trebaju isticati po časnom karakteru i nesebičnoj lojalnosti. To su osobe koje proaktivno djeluju, šire optimizam i ustrajne su u rješavanju problema. To su osobe koje u svojim sredinama postaju sindikalni lideri. Kašem postaju jer je to zahtjevan put rada na sebi, razvijanja i osnašivanja svojih sposobnosti i umijeća. Na tom putu treba im svestrana pomoć.

Najviše pomoći trebaju dobiti od središnjice sindikata. Središnjica, na temelju svojih strateških i procesnih vrijednosti, daje jasnu viziju i misiju kako bi povjerenici znali kuda idu i zašto rade to što rade.Da bi dobili jasne, potpune i pravovremene informacije središnjica povjerenike treba što češće okupljati i držati zajedno, ne da gledaju jedni druge, već da zajednički stvaraju i da zajednički gledaju u istom pravcu.

S Interneta...

VRIJEME JE DA UČITELJI KAŠU DOOOSTA!

Einstein je rekao: "Postoje dvije stvari koje su bezgranične. Jedna je Svemir, a druga je ljudska glupost. Ali, za Svemir nisam posve siguran"

Prije mjesec dana donesena je odluka na Učiteljskom fakultetu da se svi koji ne studiraju ili nisu studirali po bolonjskom procesu izjednačavaju s prvostupnicima umjesto s magistrima struke kao što nam je bilo obećano. Svi smo mislili da je tako nešto nemoguće i svi smo mislili da je to glupost (uključujući mene), ali nitko nije očekivao da će se to zaista i poći ostvarivati. Svi ostali studenti s drugih fakulteta su izjednačeni s magistrima struke, osim nas. Zašto mi moramo polagati i 5.godinu ako želimo biti magistri struke? Školarina za tu godinu studija iznosi 40.000 kn. Da, dobro ste pročitali. U razgovoru s dekanom, neki su studenti čuli da će on kao nama ići na ruku pa će pokušati da ta 5.godina studija bude izvanredna i da se plaća 6.000 kn... Navodno je to sve tako jer smo mi upisali 'faksò kao stručni studij (što nije istina jer nismo upisivali višu, već visoku koja je i tad trajala 4 godine) pa smo se prebacili na sveučilišni. Zbog toga mi ne možemo biti priznati kao magistri struke. Ukratko, čemu ovakva strka? Kad bolonjci diplomiraju, oni će biti magistri, a naša će učiteljska diploma biti puno nišeg ranga od njihove. U EU naše plaće će stagnirati, ne rasti. Sve da i ne uđemo u EU, puno ćemo teže naći posao jer bi to bilo kao da se za posao prijave inšenjer strojarstva i osoba koja je završila srednju strojarsku i natječu se za isti posao. Pitanje je, hoćemo li dopustiti da nam netko unosi novine usred ili na kraju pa čak i nakon nečijeg školovanja ili će se promjene odnositi na one koji tek kreću s tim? Ako se ne izborimo da nam se bez 5.godine prizna magisterij struke, platit ćemo masne pare i vratiti se u fakultetske klupe i nitko nas neće pitati imamo li mi novaca i vremena, jesmo li već zaposleni ili ne? Puno je pitanja neriježeno. Ne zna se ni što s ljudima koji su upisivali postdiplomski... ispada da je to bilo bacanje novaca... Krenule su priče da će bolonjce tražiti za rad u školi kao učitelje, a nas 'stare' uzimati kao pomoćne učitelje... Ne treba nam tako nešto. Trašimo da nas izjednače s magistrima struke kao što nam je i bilo obećano! Kolegice i kolege, proslijedite ovaj tekst dalje, okupimo sve kojih se ovo tiče, a to je bar 10-ak generacija... Dosta je više gluposti..Nije li vrijeme da se ovakvim glupostima stane na kraj?

Onako uz kavu...

RAZMIŠLJANJA JEDNE UČITELJICE

RECESIJA MOTIVACIJE

Recesija kašu. Recesija kašem i razmišljam o školi u kojoj radim. Razmišljam i o drugim školama. Neke su nove, neke stare i dotrajale. Razmišljam o recesiji koja kod nas u školstvu više manje, ali neprekidno traje. Bilo je boljih i gorih godina. Bilo je pokušaja obnavljanja, kao i uključivanja roditelja koji su spremno prihvaćali svaki naš prijedlog i veselili se što mogu pomoći. Da, bilo je, a sada? Kao da je nestao onaj neki entuzijazam, ali i optimizam u svima 'ð njima/nama, a opet trudimo se to ne pokazati.

Roditelji pokazuju sve manji interes prema onome što se zbiva u školstvu, a jednako tako i društvo. Valjda je čitava ova situacija 'promjenaò dovela do toga. Osjeća se zasićenje. Zasićenje svim.

Negdje smo u stalnoj 'potrašnjiò došli do faze totalne pasivnosti, ali svi o tome šutimo. Organiziraju se radionice za roditelje, ali uglavnom uvijek dolaze oni kojima to nije potrebno. Oni koji zapravo i nemaju razloga biti tamo, ali jesu jer znaju da će im svaka informacija dobro doći, a i ako neće, dolaze iz poštovanja prema ustanovi koja odgaja i školuje njihovo dijete.

Svaka čast raznim udrugama koje se zalašu, šele i dobiju 'zeleno svjetloò za rad s djecom i roditeljima, ali iskreno 'ð tko će prisiliti roditelje da dođu, ako ih to ne zanima, tj. ako su tijekom svih ovih godina bili toliko 'bombardiraniò sličnim radionicama da im se više ne sluša kako da odgajaju svoje vlastito dijete jer oni znaju da ga vole i da ga odgajaju na najbolji mogući način

Eh, voljeti svoje dijete. Pa, tko ne voli svoje dijete? Vjerujte mi, ja sam jednako majka i roditelj svojim sinovima i uvijek sam se pojavljivala na svim predavanjima, roditeljskim, informacijama, kao i aktivnostima koje su bile direktno ili indirektno vezane uz moju djecu. Trčala bih na sve strane, pomagala i bila tamo za njih i uz njih, a vjerujte mi, nije mi se baš uvijek dalo, niti mi je bilo jasno zašto, a opet 'ð nikada ne znaš. Možda je to samo ljubav, briga, odgovornost, zainteresiranost, ali mislim da jedno bez drugoga ne može.

Danas kada gledam 'nekeò roditelje, namjerno stavljam navodnike, pitam se 'ð kolika je ta ljubav jaka i vašna, ako roditelj ne pokazuje interes ili jednostavno nema potrebu znati ili misli da ga se to ne tiče. Nije mi jasna ta ljubav koja ne poznaje granice, a opet s druge strane nema vremena pogledati s djetetom niti raspored pri slaganju torbe, ne pita dijete što je učilo u školi taj dan, ne pogleda njegovu zadaću, niti ne otvori njegovu knjigu s vremena na vrijeme da vidi što to dijete zapravo uči u školi, a s druge strane uvijek ima vremena doći u školu kada čuje da je dijete dobilo 'lošu ocjenuò koja čak i nije loša jer danas se i četvorka smatra lošom ocjenom, o trojkama, dvojkama i jedinicama da i ne pričam.

Zanimljiv je taj interes, kao i ta ljubav koja nekako traje i traje. Negdje sve dobro završi, negdje 'zaštekaò, pa se uskladi, te krene na bolje, a opet 'ð postoji i ona druga strana kada ne ide i ne ide, ali se ipak svi trudimo svim silama naći najfine prilagodbe da ugodimo, olakšamo i proguramo sve te godine školovanja 'baveći se često situacijama i stvarima koje nisu uvijek u opisu našega posla. Tako i ja često ostanem poslije nastave, češće nego bih trebala, jer znam da će i meni sam rad biti olakšan ako napišem s tim nekim učenikom/učenicom zadaću, uvježbam čitanje nekoga teksta ili jednostavno ostanem da ju/ga poslušam jer pod satom to sve ne stignem. Znam da će djetetu to sve puno značiti, a meni kasnije biti lakše, drugo niti ne očekujem.

Nedavno sam čitala jedan članak o razredništvu. Što znači biti razrednik i kakav bi razrednik trebao biti. Puno se o tome danas priča, više nego prije. Sjetila sam se i nekih situacija u kojima je taj emocionalno - ljudski odnos, kao i ta neka 'izvannastavnaò angažiranost bila uspješna, pa mi ništa nije bilo teško, ali i situacija gdje unatoč svim pokušajima ništa nije pomoglo. Izgleda da je ta upornost nekako dio te naše odgovornosti, kao i dio našega posla bez obzira na krajnji rezultat.

Stalno tražimo promjene, težimo k tom nekom nemogućem savršenstvu obrazovnog sustava, borimo se za prava djece, borimo protiv nasilja, upijamo nove informacije, mijenjamo udžbenike, programe, smišljamo radionice, bavimo se svim mogućim i nemogućim aktivnostima kojima želimo dokazati kako svi mi imamo jednak cilj 'ð odgovornost prema djetetu dijete na prvom mjestu. Razlike u poimanju odgovornosti prema djetetu danas, među nama prosvjetarima, postoji sve veće i veće. Danas, one bivaju sve veće i veće. Razlika u poimanju te iste odgovornosti, kao i toj nekoj ljubavi, pašnji, razumijevanju, od imati do nemati, od početka do kraja, a zapravo sve ovisi samo o nama i našoj vlastitoj 'ð MOTIVACIJI 'ð onoj koja dolazi od onih malih stvari koje čine život, koje su dio naše svakodnevnice,.

RECESIJA motivacije već dugo, predugo traje. U ovoj najavljenoj i recimo po mnogima 'neočekivanojò prvi na udaru smo izgleda opet MI, iako nemamo službene automobile, niti službene mobitele, niti ostale stvari koje sada ne želim nabrajati, o njima čak niti ne razmišljam, jer bih tada potpuno potonula vlastitim duhom. Uglavnom mnogi od nas sve kupuju sami jer uredski pribor za nas učitelje nikada nije niti postojao. Ponekada molimo ravnatelje, roditelje, posuđujemo i snalazimo se na sve strane. Nemamo nikog osim nas samih i onih s kojima radimo, kao i one za koje radimo. Ne vidim kako će nas onda pogoditi ta 'opća štednjaò kada se kod nas, za nas i na nama stalno štedi.

Zato je lijepo raditi u kolektivu gdje s kolegicama/kolegama (muški rod je ipak u manjini) mošeš prije ili poslije nastave popiti kavu iz automata koja dođe samo tri kune, popričati o danu i razmijeniti mišljenje. Tada nije vašan izgled škole i koliko je nešto staro ili novo, te hoće li se škola nadograditi, srušiti ili jednom izgraditi nova. Nisu vašne niti godine staša, niti što predaješ. Imaš li više novaca ili manje. Vašna je pozitivna atmosfera kao i ona mala doza motivacije, onaj mali impuls poput obično nacrtanog 'velikog smajlića' u trenucima kada ti se čini da više namaš snage i da bolje sutra nikada neće doći.

Darja Mrđen